

Denne snøfreseren er bygd på Gjøvik og har blitt brukt både på Saltfjellet og på Haukeliffell.

Norskprodusert snøfreser

Snøfreseren er produsert i Gjøvik og har blitt brukt til snøbroyting både på Saltfjellet og på Haukelifjell. Nå står den til utstilling på Norsk Vegmuseum.

Tekst og foto: STEINAR SUND

Snøfreseraggregatet er produsert på Øveraasen Motorfabrik & Mek. Verksted A/S i Gjøvik i 1979 og er av typen VIKING type TV 120 130 400 S. Den gangen var den montert på en Houg Hjullaster. Ifølge Digitalt museum ble den solgt til Statens Vegvesen i Nordland samme år for en pris av kr 970 110,-. Da ble den brukt til snøbroyting over Saltfjellet. Snøfreseraggregatet drives av en dieseldrevet Scania V8-motor av typen DS14 som yter 400 HK, mens selve lasteren har en dieseldrevet Cummins V8, type V 504C 210, som yter 171 Hk. I dag har den imidlertid fått en noe særegen konstruksjon ved at den har hydrostatisk kraftoverføring mellom motoren, som er plassert bak og selve freseraggregatet, som er plassert foran. Motorkraften overføres hydrostatisk i lange slanger. Dette er laget slik for å sikre en bedre avbalansering av maskinen. Da den ble brukt på Saltfjellet og var påmontert en Houg hjullaster, fikk den nemlig problemer fordi det ble en stor ensidig belastning på framdelen av bæremaskinen og det var mye problemer med den i form av oljelekkasjer, varmetap og temperaturoverbelastninger.

Konstruksjonen er litt spesiell og snøfreseraggregatet er todelt. Motoren sitter bak, mens selve trommelen er montert foran.

Clark Michigan bæremaskin

Etter noen års bruk på Saltfjellet, ble snøfreseraggregatet demontert og solgt til Statens Vegvesen Telemark for 389.600 kroner i januar 1983. Da ble konstruksjonen gjennomgått, revidert og forbedret på en ny bæremaskin, en Clark Michigan 75B hjullaster som ble kjøpt inn fra Statens Vegvesen Hedmark. Da fikk den det utseendet den har i dag. Deretter ble maskinen brukt i en tiårsperiode til broyting over

Haukelifjell der den fungerte bedre. Høsten 1994 ble den gitt som gave til Norsk Vegmuseum der den fortsatt kan beskues.

Dette var ikke første gangen hjullastere fra Clark Michigan ble brukt som bæremaskiner for snøfresere. Det amerikanske selskapet var tidlig ute og begynte å produsere hjullastere allerede i 1954. Det skjedde etter at de overtok Ross Carrier Co. og datterselskapet Michigan Strom Spade Co, som allerede hadde en produksjonslinje av hjullastere som ennå befant seg på et relativt tidlig stadium i utviklingen.

Selskapet lanserte hjullastere i mange forskjellige størrelser til forskjellige behov. Clarks hjullastere ble produsert under merkenavnet Clark Michigan fram til 1985 De ble populære, selskapet tok markedsandeler og salget gikk bra i mange år.

I 1984 kjøpte Clark Euklid fra Daimler-Benz og gikk deretter inn i et partnerskap med

Volvo BM. Året etterpå ble de tre selskapene slått fullstendig sammen og navnet ble endret til VME. Da ble merkenavnet på hjullasterne endret til bare Michigan.

100 år med snørydding

Øveraasen A/S på Gjøvik er et familieforetak som eksisterer den dag i dag og er godt kjent for sine snøryddingsmaskiner. Selskapet ble startet i 1908 av de to brødrene Hans og Even Øveraasen som be-

gynte med å lage motorer, men begynte tidlig med å produsere snøryddingsutstyr. I følge selskapets nettside har de produsert snøploger og annet snøryddingsutstyr i snart 100 år. Selskapet laget verdens første snøplog for bil som i 1923. Den ble testet på isen ved Biri bruk.

I dag lager de store og avanserte snøryddingsmaskiner. Mange av dem går til eksport og brukes på flyplasser på forskjellige steder i verden. I 2013 leverte selska-

pet verdens største snøfreser til Oslo Lufthavn - en Mega Blower med 2200 hk. Gjøvik-bedriftens teknologi brukes i dag på noen av de største flyplassene i verden, fra Frankfurt og Madrid til Bangda i Tibet. ©

Motoren i lasteren er en Cummins-diesel V8, type V 504C 210, som yter 171 Hk

Lange slanger forbinder de to komponentene og overfører kraften hydraulisk fra motoren til trommelen foran.

